

„Zintegrowany System Kwalifikacji – co to jest i po co?”

„ZSK: opisuje, porządkuje i zbiera różne kwalifikacje w jednym, powszechnie dostępnym rejestrze (ZRK). Określa także zasady i standardy potwierdzania funkcjonujących w nim kwalifikacji, co gwarantuje wysoka jakość certyfikatów zawodowych wydawanych w ramach systemu.”

„15.01.2016 roku weszła w życie Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. W Ustawie określono, że głównymi instrumentami systemu kwalifikacji w Polsce są: Polska Rama Kwalifikacji (PRK), ogólne zasady zapewniania jakości nadawania kwalifikacji, walidacji oraz przenoszenia i akumulowania osiągnięć (zgodnie z europejskimi zaleceniami) oraz Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)”.

„Rozwiązania, które wprowadza ZSK, to odpowiedź na zmiany zachodzące na rynku pracy i w gospodarce. Dzięki wprowadzeniu ZSK wzrośnie liczba osób zainteresowanych formalnym uznaniem kompetencji i podnoszeniem kwalifikacji, co wpłynie nie tylko na sytuację zawodową ludzi, lecz także na ich poczucie bezpieczeństwa na rynku pracy.”

„W Polsce kwalifikacje nadawane są w systemach oświaty i szkolnictwa wyższego, ale także przez stowarzyszenia i organizacje branżowe, funkcjonujące na podstawie różnych przepisów.”

„Rama Kwalifikacji daje możliwość obiektywnego porównania dyplomów wydawanych w różnych krajach.”

„ZSK dotyczy tych, którzy chcą się uczyć i rozwijać przez całe życie, a także pokoleń, które dopiero przygotowują się do wejścia na rynek pracy.”

„W ZSK większego znaczenia nabierają konkretne efekty uczenia się, umiejętności i kompetencje jakie posiadamy oraz jak potrafimy je wykorzystać w życiu zawodowym i społecznym.”

Po co ZSK?

„Powody zewnętrzne:

- 1) Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady – kluczową rolę odgrywa tu Europejska Rama Kwalifikacji (ERK), czyli przyjęta w Unii Europejskiej struktura poziomów kwalifikacji stanowiąca układ odniesienia dla krajowych ram kwalifikacji; daje to możliwość porównywania kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach UE.
- 2) Prawie wszystkie kraje UE podjęły te działania.

Powody wewnętrzne:

- 1) Zwiększenie spójności w sferze kwalifikacji (obecnie panuje duża różnorodność – polskie kwalifikacje charakteryzują się ogromną różnorodnością i niespójnością rozwiązań regulacyjnych (prawno – organizacyjnych). *W naszym zawodzie (psychoterapeuty) również!*
- 2) Podniesienie wiarygodności szkoleń i certyfikatów – wdrożenie współczesnych standardów w zakresie jakości w odniesieniu do kwalifikacji włączonych do ZSK – przez co będzie wzmocniona wiarygodność.
- 3) Umożliwienie porównywania kwalifikacji zarówno w kraju jak i w całej UE.
- 4) Umożliwienie rozwoju i uczenia się przez całe życie. Dotychczasowy brak spójności między kwalifikacjami nadawanymi w ramach edukacji szkolnej i akademickiej i kwalifikacjami nadawanymi poza tymi systemami, blokuje możliwość rozwoju nowoczesnych, bardziej elastycznych form edukacji dorosłych. Niezbędna jest większa integracja funkcjonujących w kraju systemów kwalifikacji.
- 5) ZSK daje również możliwość przenoszenia i akumulowania osiągnięć między kwalifikacjami (tzn. możliwość uznania efektów uczenia się zdobytych w jednej kwalifikacji – jeśli są takie same- i potwierdzenia, uzupełnienia różnic).”

„Rozróżnia się następujące kwalifikacje:

A) Kwalifikacje pełne – nadawane w ramach systemu oświaty i szkolnictwa wyższego – kwalif. szkolne i akademickie

B) Kwalifikacje cząstkowe – pozostałe kwalifikacje (np. prawo jazdy, biegły rewident, księgowy, mediator ds. rodzinnych, mediator ds. gospodarczych, mediator ds. cywilnych, psychoonkolog itp.): kwalifikacje uregulowane – nadawane na podstawie innych przepisów prawa oraz kwalifikacje rynkowe – nadawane bez powszechnie obowiązującej podstawy prawnej, na wniosek zainteresowanego podmiotu, o ile spełniają warunki określone w ZSK.”

„Nadawanie i cofanie uprawnień:

- 1) Po włączeniu kwalifikacji do ZSK minister właściwy nadaje uprawnienia do certyfikowania oraz wskazuje podmiot zewnętrznego zapewniania jakości.
- 2) W razie nieprawidłowości może zawiesić uprawnienia do certyfikowania.
- 3) Minister właściwy może zlecić przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej w trybie nadzwyczajnym, albo sam przeprowadzić kontrolę Instytucji Certyfikującej (IC) oraz podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości”.

Korzyści z ZSK

„Dla obywatela:

- 1) pozwoli porównywać i oceniać z osobistej perspektywy certyfikaty i dyplomy i planować własną edukację i rozwój,
- 2) ułatwi wybór szkoły, szkolenia,
- 3) uprości uznawanie kompetencji zdobytych w ramach edukacji pozaformalnej i przez nieformalne uczenie się,
- 4) zwiększy możliwość uczenia się w różny sposób,
- 5) ułatwi zdobywanie nowych zawodów oraz przechodzenie między różnymi branżami,
- 6) umożliwi prezentowanie swoich kwalifikacji w sposób bardziej komunikatywny dla pracodawców.

Dla pracodawcy:

- 1) umożliwi lepszą identyfikację kwalifikacji ważnych z punktu widzenia prowadzonej działalności,
- 2) ułatwi dobór kadr,
- 3) ułatwi wspieranie rozwoju zawodowego pracowników,
- 4) zwiększy szanse zdobywania zamówień na rynku europejskim”

ZSK a psychoterapia w Polsce.

Dotychczas złożone wnioski w obszarze psychoterapii – żadna kwalifikacja (dane na początek maja 2021) nie została włączona do ZSK, ani odrzucona:

- 1) Powadzenie psychoterapii poznawczo – behawioralnej dla osób dorosłych – konsultacje społeczne zakończyły się w październiku 2019.
- 2) Prowadzenie psychoterapii poznawczo – behawioralnej dla dzieci i młodzieży – konsultacje społeczne zakończone w marcu 2020.
- 3) Prowadzenie psychoterapii (wniosek Polskiego Towarzystwa Psychologicznego) – konsultacje zakończone w 2019.
- 4) Prowadzenie terapii dla młodzieży i dorosłych doświadczających traum złożonych – konsultacje zakończone w listopadzie 2019.
- 5) Prowadzenie superwizji (wniosek PTPG) – konsultacje zakończone w maju 2020.
- 6) Prowadzenie psychoterapii Gestalt (wniosek WSPG) – konsultacje jeszcze się nie odbyły.

Informacje uzyskane od Doradcy ZSK (woj. zachodniopomorskie):

- a) żaden podmiot nie jest właścicielem wniosku ZSK,
- b) to, że podmiot złożył wniosek nie oznacza, że efekt końcowy będzie taki jak na początku (po konsultacjach, negocjacjach może się zmienić),
- c) nigdzie w ustawie o ZSK nie ma mowy o tym, na ile efekty uczenia się pomiędzy kwalifikacjami mają się różnić,
- d) zawsze pierwszeństwo ma pierwszy wniosek do ZSK,
- e) opis kwalifikacji i efekty uczenia się są dobrem publicznym, nie może być mowy o monopolizacji – dlatego prowadzone są konsultacje i możliwe jest wprowadzanie zmian,

- f) przeważnie dany minister po zakończonych konsultacjach społecznych ma około pół roku na włączenie danej kwalifikacji do ZSK, bądź jej odrzucenie. Brak decyzji w sprawie kwalifikacji z obszaru psychoterapii może świadczyć o złożoności tych kwalifikacji i potrzebie szerszych konsultacji, bądź innych regulacji.

Dlaczego WSPG złożył wniosek do ZSK:

- 1) Trenerzy, psychoterapeuci i superwizorzy współpracujący z WSPG oraz przedstawiciele innych szkół psychoterapii Gestalt w Polsce dostrzegają potrzebę opisu kwalifikacji „prowadzenie psychoterapii Gestalt”.
- 2) Opis tej kwalifikacji powstał w oparciu o wymogi EAGT odnośnie szkolenia i prowadzenia psychoterapii Gestalt, z uwzględnieniem standardów PTPG.
- 3) Szczegółowy opis naszej (gestaltowskiej) kwalifikacji pozwoliłby na porównywanie jej z innymi kwalifikacjami w obszarze psychoterapii-znajdowanie wspólnych efektów uczenia się i różnic, co mogłoby dać psychoterapeutom w przyszłości łatwiejsze łączenie, integrację różnych podejść (bez konieczności uczenia się za każdym razem w czteroletniej szkole).
- 4) Włączenie tej kwalifikacji do ZSK dałoby nam możliwość uczestniczenia w bardziej przejrzystym systemie edukacji i walidacji w zawodzie psychoterapeuty Gestalt.
- 5) Ponadto jest to nasz „oddolny” ruch w kierunku uregulowania prawnego naszego zawodu.
- 6) Kto, jeśli nie Gestaltysty mają opisać naszą kwalifikację, efekty uczenia się czy walidację?
- 7) Wyszliśmy z założenia, że wyodrębnienie kwalifikacji „prowadzenie psychoterapii w podejściu Gestalt” może być dobrym początkiem do partnerskiej dyskusji, negocjacji i porozumienia z innymi modalnościami.